

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Гендерна лінгвістика»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	спеціальність 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) ОПП Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Трудомісткість	загальна кількість годин – 120 год; кількість кредитів – 4
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів, кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Мокляк Оксана, к. філол. н., доцент <i>контакти:</i> ауд. 451а (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> oksana.mokliak@pdaa.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/moklyak-oksana-ivanivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Поглибити знання здобувачів вищої освіти з гендерної проблематики, ознайомити з технологіями гендерного аналізу різних фактів мовної та позамовної дійсності.
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. <i>Фахові:</i> ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
Результати навчання	ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації. ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
Методи навчання	словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), інтерактивні методи (дискусії, ігри), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (тести).
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Гендерна лінгвістика як наука Тема 2. Гендерні стереотипи у структурі мовної свідомості українців Тема 3. Гендерна асиметрія мови Тема 4. Засоби та способи мовної ідентифікації жінки

	<p>Тема 5. Стратегії вербальної та невербальної комунікативної поведінки чоловіків і жінок</p> <p>Тема 6. Пареміологія і фразеологія в системі гендерного аналізу</p> <p>Тема 7. Гендер і мова ЗМІ</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p><i>форми поточного контролю:</i> опитування (0-4 бали), виконання завдань самостійної роботи (0-5 балів), виконання практичних завдань (0-5 балів), виконання тестових завдань контрольної роботи (0-14 балів); <i>семестровий контроль:</i> залік.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття на наступному практичному занятті у спосіб, визначений викладачем. У разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.</p> <p>Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, в якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporya_dok22.pdf.</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти має пройти опитування в особистому кабінеті АСУ ПДАУ.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>презентації, відеоролики</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Брус М. П. Фемінітиви в українській мові: генеза, еволюція, функціонування : монографія. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019. 440 с. 2. Корольова В. В. Гендерна лінгвістика : навч. посіб. Дніпро : Ліра, 2019. 84 с. 3. Основи теорії гендеру: юридичні, політологічні, філософські,

педагогічні, лінгвістичні та культурологічні засади : монографія / кол. авт.; ред. Л. Р. Наливайко, І. О. Грицай. Київ : «Хай-Тек Прес», 2018. 348 с.

Допоміжні

1. Гарбар А. І. Передумови становлення і розвиток. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2021. № 52. С. 32–35.
2. Грабійчук М. В., Лазебна О. А. Поняття «гендер» у сучасній науковій парадигмі. *Young Scientist*. 2020. № 6 (82). С. 369–372.
3. Журенко Я. В. Поняття «гендерні стереотипи» як метамовна одиниця в теорії сучасної гендерної лінгвістики. *Термінологічний вісник*. 2023. Вип. 7. С. 92–99.
4. Сваричевська А. Фемінітиви і гендерне мовознавство з позицій феміністської лінгвістики. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 43, т. 3. С. 88–93.
5. Сукаленко Т. М. Гендерні стереотипи в мові сучасних ЗМІ. *Проблеми гуманітарних наук : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 48. С. 174–183.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Беловольченко Г. Що таке фемінітиви і як їх утворювати. 2018. URL: <https://section.in.ua/erudition/feminitives/>
2. Дожук М.П. Концепція гендеру та його відображення у сучасному мовознавстві: понятійний аспект. URL: http://www.confcontact.com/2009fil/7_dozhuk.htm
3. Лишка Я. Фемінітиви в українській мові: запозичені неологізми, чи традиційні словотвірні форми? Amnesty International Ukraine. 2019. URL: <http://report2018.tilda.ws/blogs/feminityvy>
4. Малахова О. Фемінітиви – не данина моді, вони властиві українській мові як системі. URL: <http://womo.ua/olena-malahova>
5. Мельник Ю. П. Об'єктивація гендерних стереотипів у сучасній лінгвістичній науці. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VZhDU/2009_45/23_45.pdf
6. Пода О. Ю. Фемінітиви та маскулінітиви як гендерні маркери журнальних заголовків у контексті гендерної політики західноукраїнських часописів для жінок. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr/gn/2008_3/files/GN_03_08_Poda.pdf
7. Словник гендерних термінів / укладач З. В. Шевченко. URL: <http://a-z-gender.net/ua/gendernij-stereotip.html>
8. Ставицька Л. О. Актуальні проблеми сучасної української гендерної лінгвістики. URL: <http://linguistics.kava.kiev.ua/seminar>
9. Стафійчук Д. О. Функціональний аспект мовного сексизму. URL: <file:///C:/Users/vovch/Downloads/document.pdf>

Рік введення

2023